Lähteet: **https://poliisi.fi/hae-aselupaa**
AaseL (1/1998)
KIRJE/POL-2023-91510/5.7.2023: Ampumaharrastuksen jatkumisen osoittaminen

ASELUPIEN HAKEMINEN

Tämän ohjeen tarkoituksena on tuoda esille keskeisiä aselupien hakemiseen liittyviä asioita ja prosessia sekä yhteisön että henkilökohtaisesta näkökulmasta tarkasteltuna. Lähteinä on käytetty viitteenä olevaa ohjeistusta, joista saa yksityiskohtaisia lisätietoja.

1. Yhteisöjen aseluvat ja asevastaava

Suomeen rekisteröidyt yhteisöt (ry), jotka ovat toimintansa tarkoituksen ja muiden seikkojen perusteella sopivia pitämään hallussaan ampuma-aseita, voivat saada aseluvan ja ampumatarvikeluvan.

Reserviläisyhdistykset, jolla on yhdistyslain mukainen hyväksyntä ampumatoimintaan, hakevat aselupia urheiluammunta-perusteisesti. Yhdistysten ja yhteisöjen aseluvat, myös erityisen vaarallisille aseille (pistooli, jossa yli 20 patruunan lipas ja puoliautomaattikivääri (itselataava kertatuli), jossa yli 10 patruunan lipas) myönnetään urheiluammuntakoulutusta varten.

Yhteisölle ei voida antaa rinnakkaislupaa eikä yksityistä tuontilupaa, mutta yhteisön aseisiin voidaan antaa rinnakkaislupia. Luvat myöntää poliisilaitos ja aseiden säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos hyväksyy säilytystilat. Yhteisöllä on oltava poliisilaitoksen hyväksymä asevastaava, jonka vastuulla aseet ovat. Asevastaavaksi hyväksymistä haetaan poliisilaitokselta. Hyväksymistä haettaessa on oltava mukana yhteisön päätös asevastaavaksi asettamisesta. Vastaavalla tavalla toimitaan, kun asevastaava ei jatka tehtävässään.

Asevastaavaksi hakemiseen tarvittavat asiakirjat:

- passi tai henkilökortti
- yhteisöä tai säätiötä koskeva rekisteriote (ajantasainen yhdistysrekisteriote PRH:n verkkosivuilta)
- yhtiöjärjestys tai säännöt, joista selviää, että yhdistys on ampumaseura (reserviläisyhdistykset rinnastetaan ampumaseuroiksi)
- yhteisön toimivaltaisen elimen päätös (yhdistyksen hallituksen kokouksen päätös) asevastaavaksi nimeämisestä.

Asevastaavan on oltava yhteisön tai säätiön palveluksessa taikka osallistuttava muuten sen toimintaan. Asevastaavaksi voidaan hyväksyä sellainen 18 vuotta täyttänyt (20, jos AaseL:n 6 §:n 2 momentin 4-7 kohtien mukaisia aseita, eli kaikki pistoolit ja revolverit) henkilö, jota terveydentilansa, käyttäytymisensä ja perehtyneisyytensä perusteella on pidettävä sopivana pitämään hallussaan ampuma-aseita ja aseen osia.

Hyvänä käytänteenä voidaan pitää yhdistyksen koosta ja toimintavolyymista riippuen 2–4 asevastaavaa, jotka ovat antaneet hyväksyntänsä ja yhdistys on hyväksynyt heidät asevastaaviksi.

Asevastaava edustaa yhteisöä sen hankkiessa ampuma-aseita. Asevastaavalle annettu hyväksyntä oikeuttaa asevastaavan hankkimaan, pitämään hallussa ja luovuttamaan yhteisön lupaan merkittyjä esineitä. Koska hankinnat saattavat olla yhteisölle merkittäviä taloudellisesti, yhteisön on taloudellisen vastuun osalta tärkeää valtuuttaa asevastaava hankintojen tekemiseen.

Muu henkilö kuin asevastaava saa pitää yhteisön ampuma-asetta hallussaan vain, jos hänellä on aseeseen rinnakkaislupa tai jos hän ampuma-aselain lainaamista koskevien säännösten mukaan on oikeutettu lainaamaan kyseisen aseen tai jos hän käyttää asetta ampuma-aselain valvottua käyttöä koskevien säännösten mukaisesti.

Jos henkilö hakee asevastaavan ominaisuudessa aselupia yhteisölle, mukana on oltava
- passi tai henkilökortti
- yhteisöä tai säätiötä koskeva rekisteriote (ajantasainen yhdistysrekisteriote)
- yhtiöjärjestys tai säännöt, joista selviää, että yhdistys on ampumaseura ja sillä on yhdistyslain 4 §:n mukainen hyväksyntä
- yhteisön toimivaltaisen elimen päätös aseen tai aseen osan hankkimisesta

Mikäli on tarvetta hankkia todistus Patentti- ja rekisterihallitukselta (yhdistysrekisteriote), niin sen tekee ja kustantaa Reserviupseeriliitto tai Reserviläisliitto.

Hankittavan aseen tulee soveltua yhdistyksen toiminnassa harrastettaviin lajeihin kuten reserviläisammunnat ja SRA.

2. Ampuma-asekouluttaja ja todistukset

Pistoolia, revolveria, pienoispistoolia, -revolveria, pistoolia yli 20 patruunan lippaalla (ERVA) tai itselataavaa kivääriä yli 10 patruunan lippaalla (ERVA) haettaessa yksityishenkilölle, on harrastuneisuus todistettava ampuma-asekouluttajan todistuksella.

Ampuma-asekouluttajan todistuksella todistetaan myös ampumaharrastuksen jatkuminen 3. viitteen mukaisesti (liite). Todistusta pyydettäessä on ampuma-asekouluttajalle esitettävä luotettava selvitys harrastamisesta, esim. harrastuspäiväkirja.

Yhdistys voi hakea ampuma-asekouluttaja hyväksyntää omalle jäsenelleen. Ampuma-asekouluttajaksi hyväksyminen on voimassa enintään 10 vuotta.

Vaatimukset:
- täyttänyt 20 vuotta ja suostuu tehtävään
- ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvan haltija
- yhdistyslain 4 §:ssä tarkoitetun yhdistyksen jäsen tai sen palveluksessa
- hyväksytysti suorittanut Poliisihallituksen määrittämät vaatimukset täyttävän poliisin järjestämän koulutuksen (ampuma-asekouluttajakoulutus), joka sisältää ainakin ampuma-aseita koskevaan lainsäädäntöön, niiden turvalliseen käsittelyyn ja säilyttämiseen, ampuma-asekouluttajan oikeuksiin ja velvollisuuksiin sekä kouluttajana toimimiseen liittyvät opetusaiheet.

Hakemusta jätettäessä on esitettävä

- passi tai henkilökortti
- yhteisöä tai säätiötä koskeva rekisteriote (ajantasainen yhdistysrekisteriote)
- yhtiöjärjestys tai säännöt, joista selviää, että yhdistys on ampumaseura
- yhteisön toimivaltaisen elimen päätös ampuma-asekouluttajan asettamisesta, josta on ilmettävä myös esitettävän henkilön suostumus

3. Hakemus ja luvan myöntämisen edellytykset

Poliisi voi myöntää ampuma-aseiden ja aseen osien hankkimiseen ja hallussapitoon oikeuttavia lupia. Edellytysten niin henkilön, käyttötarkoituksen kuin aseen sopivuuden osalta tulee täyttyä. Aselupahakemukset käsitellään poliisilaitoksilla. Virkailija ottaa vastaan tiedot ja kirjaa hakemuksen asetietojärjestelmään.

Aseluvan aseen hankkimiseen voi saada, jos on täyttänyt 18 vuotta ja on terveydentilan ja käyttäytymisen puolesta sopiva pitämään hallussa ampuma-asetta ja aseen osaa. Aseluvan pistoolin, pienoispistoolin, revolverin tai pienoisrevolverin tai niiden osan hankkimista varten voi saada vasta, kun on täyttänyt 20 vuotta.

Ampuma-aseen ja aseen osan hankkimiseen ja hallussapitoon on oltava hyväksyttävä käyttötarkoitus. Hakijan pitää myös täyttää luvan saajaa koskevat edellytykset. Hakemukset jätetään pääsääntöisesti suullisesti. Hakemuksen perustelut on esitettävä kirjallisesti.

Hakemuksen perustelujen esittäminen kirjallisesti on molempien osapuolien etu. Perustelujen esittäminen on keskeinen osa lupaharkintaa, joten hakijan itse joko etukäteen tai asioidessa on omin käsin kirjoittama perustelupaperi vahvasti suositeltava tapa toimia. Lomakkeet löytyvät osoitteesta https://poliisi.fi/lomakkeet.

Aselupaa haettaessa on oltava mukana

- passi tai henkilökortti
- hakemuksen perustelut kirjallisina ja muut hakemuksen perustelemiseen tarvittavat asiakirjat
- sotilaspassi, siviilipalvelustodistus, kutsuntatodistus tai todistus palvelusta vapauttamisesta sekä
- ampuma-aseen käyttötarkoituksen mukaiset todistukset.

4. Käyttötarkoitus ja sen osoittaminen

Aseluvan saamiseksi on oltava hankittavalle aseelle hyväksyttävä käyttötarkoitus ja harrastuksesta on esitettävä luotettava selvitys.

Hyväksyttäviä käyttötarkoituksia ovat muun muassa:

- metsästyslainsäädännön mukaan sallittu eläinten ampuminen (metsästysperuste)
- ampumaurheilu ja -harrastus
- vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain mukainen sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus (SOTVA)

Luvan voi saada vain sellaiselle aseelle tai aseen osalle, joka soveltuu hyvin ilmoitettuun käyttötarkoitukseen. Mitä tarkemmin hakija pystyy yksilöimään lajin tai lajit, niin sitä helpompi poliisin on arvioida haettavan aseen soveltumista ilmoitettuun käyttötarkoitukseen peilaten sitä ilmoitetun lajin sääntöihin. Perusteleminen osoittaa myös hakijan perehtyneisyyttä ampumaurheiluun yleensä ja lajiin, jota aikoo hankittavalla aseella harrastaa. Hankittava ase ei saa olla tarpeettoman tulivoimainen tai tehokas haettuun käyttötarkoitukseen.

Metsästysperusteella hankittavan aseen täytyy soveltua hyvin aiottuun käyttötarkoitukseen. Perusteluissa on ilmettävä, mitä riistaa aiotaan metsästää, millä alueilla ja mihin metsästämisen oikeus perustuu. Metsästyskortti tai ampumaseuran jäsenkortti on hyvä ottaa mukaan lupahakemuksen jättöön.

Ampumaurheiluperusteella ns. käsiaseelle haettavan luvan osalta harrastuksen katsotaan olevan aktiivista, jos harrastuskertoja on ollut vähintään 10 kohtuu tasaisesti ympäri vuoden hakemuksen jättämistä edeltävän kahden vuoden aikana. Todistuksen saa poliisin hyväksymältä ampumaseuran ampuma-asekouluttajalta. Ampumaseuraksi lasketaan reserviläisyhdistys, jonka säännöissä ammunta on mainittu toimintamuotona.

Erityisen vaarallisen (ERVA) ampuma-aseen lupaan tarvitaan lisäksi todistus voimassa olevasta ampumaseuran jäsenyydestä. Jäsenyyden on täytynyt olla voimassa vähintään luvan hakemista edeltäneet 12 kuukautta. ERVA - ampuma-aseen ollessa kyseessä on ns. pitkän aseen osalta esitettävä ampuma-asekouluttajan antama todistus siitä, että aktiivinen ampumaurheilu tai -harrastus on jatkunut vähintään luvan hakemista edeltävän 12 kuukauden ajan. Ampumaurheilua ja harrastusta pidetään aktiivisena, jos luvanhakijalla on luvan hakemista edeltäneen vuoden aikana ollut vähintään viisi (5) harrastuskertaa sillä ampuma-asetyypillä, johon lupaa haetaan.

Niin sanotun lyhyen aseen (pistooli, revolveri, pienoispistooli, pienoisrevolveri) osalta ampumaurheilun tai -harrastuksen on pitänyt jatkua vähintään kaksi vuotta, kohtuu tasaisesti ympäri vuoden. Lisäksi on aina esitettävä luotettava selvitys siitä, että hakija harjoittelee aktiivisesti tai osallistuu ampumakilpailuihin asetyypillä, johon lupaa haetaan.

Sotilaallisia valmiuksia palvelevaan koulutukseen (SOTVA) osallistuminen voi olla perusteena silloin, kun haetaan lupaa erityisen vaaralliselle ns. pitkälle ampuma-aseelle tai aseen osalle. Silloin hakemuksen liitteeksi tarvitaan Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) antama todistus siitä, että henkilö on osallistunut sotva-ammuntoihin vähintään kaksi (2) kertaa edeltävän 12 kuukauden aikana ja on suorittanut ampumakokeen hyväksytysti.

Aktiivista reserviläisen ampumaharjoittelua edellytetään yhteensä vähintään viisi (5) kertaa 12 kuukauden aikana, joista ainakin kaksi (2) on täytynyt tapahtua MPK:n järjestämänä SOTVA-koulutuksena. Muu kuin reserviläisen ampumaharjoittelu ei kelpaa harrastuksen todistamiseen tässä tarkoituksessa. Lisäksi harrastamisen on täytynyt tapahtua sillä asetyypillä, jolle lupaa haetaan.

5. Haastattelu

Aselupa-asiassa haastatellaan aina

- ensimmäistä ampuma-aselupaa hakevat

- ne, joiden edellisen luvan myöntämisestä on kulunut enemmän kuin kymmenen vuotta
- 15 vaan ei 18 vuotta täyttäneen rinnakkaisluvan hakijan huoltaja, joka hakee lupaa aseen säilyttämistä ja kuljettamista varten
- alaikäiset hakijat.

Haastatteluun kutsutaan myös, mikäli lupavalmistelussa ilmenee jotain sellaista, minkä perusteella henkilö voidaan katsoa olevan mahdollisesti sopimaton pitämään hallussa ampuma-aseita. Ensimmäistä ns. käsiaselupaa (pistooli, revolveri, pienoispistooli ja pienoisrevolveri) hakevat haastatellaan pääsääntöisesti.

Aseen hankkimisoikeus on voimassa pääsääntöisesti vuoden. Erityisin syin perusteltuna lupa voi olla voimassa enintään kaksi vuotta. Hankittu ampuma-ase tai aseen osa on esitettävä poliisilaitoksella 30 päivän kuluessa sen hankkimisesta. Jos aseluvalla on hankkimisoikeutta jäljellä vähemmän kuin 30 päivää hankkimisesta lukien, pitää esine esittää luvan voimassaoloaikana.

6. Luvanvaraisen osan hankinta

Laissa on määritelty myös erityisen vaaralliset patruunat ja ammukset. Ampuma-aseen hallussapitolupa tai aselupa ei oikeuta erityisen vaarallisten patruunoiden ja ammusten hankkimiseen, mutta henkilö voi erityisestä syystä saada poliisilaitokselta erillisen ampumatarvikeluvan, joka oikeuttaa niiden hankintaan ja hallussapitoon. Kimmokevaara tai parempaan tarkkuuteen pääseminen eivät ole erityisiä syitä.

Latauslaitteen (lippaan) hankkiminen ei ole luvanvaraista eikä sen hankkimisesta tarvitse ilmoittaa, jos henkilöllä on ERVA-aseen hallussapitoon oikeuttava aselupa siihen aseeseen, johon latauslaite (lipas) hankitaan. Äänenvaimentimen hankinnasta ei tarvitse ilmoittaa, jos henkilöllä on oikeus jonkin ampuma-aseen hallussapitoon.

7. Ampumaharrastuksen jatkumisen osoittaminen

Velvollisuus osoittaa ampumaharrastuksen jatkuminen ei koske kaikkia aseluvanhaltijoita.

Ampuma-aselain 53 a §:n mukaan luvanhaltijan tulee osoittaa harrastuksensa jatkuminen. Velvoite koskee luonnollista henkilöä, jolla on toistaiseksi voimassa oleva hallussapitolupa tai aselupa
– pienoispistoolille, pistoolille, revolverille tai pienoisrevolverille,
– erityisen vaaralliselle ampuma-aseelle tai
– ampuma-aseelle, jonka toimintatapa on itselataava kertatuli.

Tällaisen henkilön on viiden vuoden kuluttua luvan antamisesta ja tämän jälkeen viiden vuoden välein toimitettava lupaviranomaiselle (poliisille) selvitys aselain 45 §:n 5–10 momentin mukaisen lupaedellytyksen voimassaolosta. Esitettävällä selvityksellä on osoitettava, että luvanhaltija harjoittaa edelleen aktiivisesti luvan myöntämisen perusteena ollutta toimintaa tai muuta toimintaa, johon kyseistä ampuma-asetta koskeva lupa olisi voitu myöntää.

Velvollisuus koskee luonnollista henkilöä, jonka hallussapitolupa on saatu ns. lyhyeen aseeseen 12.6.2011 jälkeen tai erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen 15.7.2019 jälkeen.

Harrastuksen jatkuminen voidaan osoittaa toimittamalla poliisille muun muassa

- ampuma-asekouluttajan antama todistus ampumaurheilun ja -harrastuksen aktiivisesta jatkumisesta
- MPK:n antama todistus aktiivisesta osallistumisesta SOTVA-ampumakoulutukseen.

Ampumaurheilun ja -harrastuksen sekä sotilaallisia valmiuksia palvelevaan ampumakoulutukseen osallistumisen aktiivisuus osoitetaan edeltävän vuoden (12 kk) vähintään neljän harrastuskerran todentamisella. Harrastamisen osoittaminen koskee aiemmin todetun mukaisesti vain luonnollisia henkilöitä, ei yhteisöjä. Jos luvanhaltijalla on erityisiä perusteita, miksi ei ole voinut harrastaa edellä mainittua määrää esimerkiksi sairauden taikka ulkomaankomennuksen johdosta tulee tästä antaa selvitys harrastustodistuksen sijaan.

Hyväksi lukeminen koskee vain niitä asetyyppejä, joiden lupa vastaa uuden luvan hakemukseen liitettyä harrastustodistusta; esimerkiksi revolverin hankkimislupaa varten toimitettua harrastustodistusta ei lueta hyväksi kivääriluvan kohdalla. Harrastuksen jatkumista ei tarvitse osoittaa jokaisen aseen osalta erikseen.

Liitot suosittelevat ampuma-asekouluttajajärjestelmän hyödyntämistä ja se olisi pääsääntöinen malli ampumaharrastuksen osoittamiseksi. Todistusmalli on liitteenä, klikkaa tästä. Sähköistä asiointia suositellaan ensisijaiseksi asiointikanavaksi.

8. Aseluvan peruuttaminen

Ampuma-asedirektiivi edellyttää, että poliisin tulee valvoa aseluvanhaltijoita. Aseluvat tulee peruuttaa ilman harkintavaltaa, jos henkilölle ei voisi enää myöntää aselupaa. Poliisilla on velvollisuus aloittaa lupaharkinta tietyissä tilanteissa, joka voi johtaa harkinnanvaraiseen peruutusperusteeseen.

Ampuma-aselain mukaisesti poliisilla ei ole harkintavaltaa, mikäli luvanhaltija sitä pyytää tai jos ampuma-ase tai aseen osa on kadonnut taikka anastettu. Aselupa on peruutettava, jos luvanhaltija on syyllistynyt törkeään ampuma-aserikokseen tai yhdistys ei enää täytä luvan edellytyksiä.

Ilman poliisin harkintavaltaa ovat myös tilanteet, joissa aseluvan edellytyksenä olevia hyväksymisiä ei enää ole. Aselupa on peruutettava, jos huoltaja peruuttaa ampuma-aseen, aseen osan, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon oikeuttavan luvan antamista koskevan suostumuksen. Sama tilanne syntyy, jos aseluvan haltija tai valtio peruuttaa rinnakkaislupaan tarkoitetun suostumuksen.

Jos luvanhaltija on syyllistynyt törkeään rikokseen, joka osoittaa hänet sopimattomaksi hankkimaan tai pitämään hallussa ampuma-aseita, aseen osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia, ei peruutustilanteessa ole poliisilla harkintavaltaa. Muita rikoksia, jotka aiheuttavat luvan peruttamisen ovat esimerkiksi syyllistyminen törkeään rattijuopumukseen, petoksiin, törkeisiin petoksiin, varkauksiin, törkeisiin varkauksiin taikka vankeudella tuomittuihin talousrikoksiin. Muita tavanomaisia tilanteita syntyy väkivaltaista käyttäytymistä kuvaavasta toiminnasta.

Jos luvanhaltijaa on hänen terveydentilansa taikka omaa tai toisen turvallisuutta vaarantavan elämäntapansa tai käyttäytymisensä vuoksi pidettävä sopimattomana on

aseluvat niin ikään peruutettava. Tyypillisiä terveydentilaan liittyviä tilanteita ovat esimerkiksi mielenterveyteen, kehon hallintaan liittyvät sairaudet sekä muut sairaudet, joilla on aseturvallisuuteen sekä aseen käsittelyyn vaikutuksia. Käyttäytyminen voi olla esimerkiksi uhkaavaa, aggressiivista taikka muuta käytöstä, kuten päihdekäytöstä, joka vaarantaa aseturvallisuutta.

Poliisilla on harkintavaltaa eli se voi peruuttaa aseluvat, jos kyseessä on ampuma-aselain 67 §:n 2 momentin mukaiset asiat.

Niihin kuuluvat tilanteet, jossa luvanhaltija on syyllistynyt huumausainerikokseen, huumausaineen käyttörikokseen tai huumausainerikoksen edistämiseen, ampuma-aserikokseen, ampuma-aserikkomukseen tai muuhun ampuma-asetta käyttäen tehtyyn rangaistavaan tekoon. Useimmat rangaistut teot on sanktioitu tavanomaisesti sakkorangaistuksella. Oleellista on arvioida sitä, että onko henkilö teon jälkeen sopiva aseluvan haltijaksi.

Harkinnanvaraista on peruuttaa aseluvat, jos luvanhaltija on rikkonut lupaehtoja tai muuten osoittanut piittaamattomuutta säännösten noudattamisessa. Näissä tilanteissa on myös kyseessä sen arviointi, onko henkilö enää sovelias aseluvanhaltijaksi. Tavanomaisesti teoista on annettu sakkorangaistus.

Lisäksi poliisilla on oikeus harkinnanvaraisesti peruuttaa aseluvat, jos yhteisö tai säätiö taikka sen 45 b §:ssä tarkoitettu asevastaava on rikkonut ampuma-aselakia, sen nojalla annettuja säännöksiä tai lupaehtoja taikka muuten osoittanut piittaamattomuutta ampuma-aseita, aseen osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskevien säännösten noudattamisessa.

Harkinnanvaraisesta peruuttamisesta on kyse myös tilanteesta, kun luvanhaltija on muuten kuin tilapäisesti lopettanut ampuma-aseen kantamisen taikka luvan myöntämisen perusteena olevan harrastuneisuuden.

Harkinnanvaraisena peruutusperusteena on myös mainittu se, että ampuma-aseen, aseen osan, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapito muutoin kuin edellä tarkoitetulla tavalla erityisen painavasta syystä vaarantaa yleistä järjestystä tai turvallisuutta.

Lopuksi harkinnanvaraisena perusteena peruutuksessa on tilanne, kun ampuma-aseen hallussapito ei enää ole työn vuoksi välttämätöntä.

On huomioitava, että poliisi voi peruuttaa yhteisön hallussapitoluvan, jos aseluvan haltija ei enää täytä luvan saamisen edellytyksiä. Jos aselupa (ns. päälupa) peruutetaan, se raukeaa tai sen voimassaolo muuten lakkaa, sen perusteella annetut rinnakkaisluvat lakkaavat olemasta voimassa välittömästi.

9. Aseiden säilytys

Ampuma-aseen, aseen osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten haltija on velvollinen pitämään tästä materiaalista sellaista huolta, ettei ole vaaraa niiden joutumisesta asiattomien haltuun.

Kun ampuma-asetta, aseen osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia säilytetään muuten kuin tilapäisesti, ne on säilytettävä luvanhaltijan vakituisessa asunnossa, muussa paikassa, jossa hän pysyvästi oleskelee, tai näihin kiinteästi liittyvässä tilassa, joka turvatasoltaan ja valvottavuudeltaan vastaa näitä. Tällä tarkoitetaan sitä, että asetta tulee säilyttää käytännössä siinä asunnossa, missä luvanhaltija asuu, ei esimerkiksi erillisessä varastossa.

Toisena vaihtoehtona aseen säilyttämiselle on se, että asetta säilytetään kyseisen ampuma-aseen lainaamiseen oikeutetun henkilön luona edellisessä kohdassa tarkoitetussa paikassa tai tilassa.

Kolmantena vaihtoehtona on se, että asetta säilytetään poliisilaitoksen hyväksymissä säilytystiloissa. Yhdistykset, yritykset ja asekeräilijät ovat yleensä tämän menettelyn piirissä.

Jos poliisilaitos tekee erillisen tarkastuksen, on kyseessä maksullinen toimenpide. Poliisi arvio silloin tilan turvallisuuden ja tekee tarkastuksesta pöytäkirjan. Poliisilaitos käyttää turvallisuutta arvioidessaan tilanteessa harkintavaltaa. Tilojen vaatimukset eivät siten aina ole vertailukelpoisia.

Edellä mainitun lisäksi, jos ampuma-asetta säilytetään pysyvään asumiseen käytettävässä tilassa tai lainaamisen perusteella toisen henkilön pysyvään asumiseen käytettävässä tilassa, on se säilytettävä murtoturvallisessa ja lukitussa turvakaapissa, lukitussa paikassa tai muuten lukittuna siten, että ampuma-ase tai aseen osa ei ole helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön.

Jos patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia ei säilytetä turvakaapissa, ne on säilytettävä ampuma-aseista erillään siten, ettei vaaraa niiden joutumisesta asiattomien haltuun ole. Ampuma-ase voidaan tällöin säilyttää myös siten, että muu aseen osa kuin äänenvaimennin säilytetään erillään lukittuna edellä mainitulla tavalla ja loput aseen osat siten, etteivät ne ole helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön.

Jos säilytettävänä on ERVA-ampuma-ase, useampi kuin viisi ampuma-asetta tai aseen osat useampaan kuin viiden ampuma-aseen kokoamiseen, aseet on säilytettävä murtoturvallisessa ja lukitussa turvakaapissa. Turvakaappia ei kuitenkaan edellytetä, jos aseiden säilytyspaikan poliisilaitos on hyväksynyt säilytystilat.

Sisäministeriön asetuksella (956/2017) on säädetty tarkemmin ampuma-aseiden säilyttämiseen tarkoitetusta turvakaapista. Asetuksessa todetaan, että ampuma-aselaissa tarkoitetulta turvakaapilta vaaditaan, että sen on osoitettu täyttävän standardin EN 14450 vähintään tason S1 tai standardin EN 1143-1 vähintään tason 0 vaatimukset taikka turvallisuustasoa koskevilta vaatimuksiltaan vähintään vastaavat vaatimukset.

Liitot suosittelevat yhdistyksille turvakaappien hankintoja. Yhdistys voi hakea liitolta tukea ohjeistuksen mukaisesti ko. hankinnoille.

10. Yhteenveto

Tiivistettynä aseluvan hankinta toimii seuraavasti:

Kivääriin (lippaallinen kertatuli tai itselataava, max 10 patr. lipas), pienoiskivääriin, haulikkoon oikeuttavan luvan hakeminen urheiluammuntaan

- todistus harrastuksesta
- jäsenyys ampumaseurassa, esim. reserviläisyhdistyksessä
- mihin aikoo käyttää asetta (laji)
- missä aikoo toteuttaa harrastustaan
- missä asetta säilytetään

ERVA-kivääriin oikeuttavan luvan hakeminen urheiluammuntaan

- yksi (1) vuosi harrastuneisuutta
- vähintään 5 ampumakertaa kiväärillä
- vähintään vuoden jäsenyys ampumaseurassa, esim. reserviläisyhdistyksessä
- ampuma-asekouluttajan todistus aktiivisesta harrastamisesta
- mihin aikoo käyttää asetta (laji)
- missä aikoo toteuttaa harrastustaan
- missä asetta säilytetään

Pistooliin, revolveriin, pienoispistooliin tai -revolveriin oikeuttavan luvan hakeminen urheiluammuntaan

- kaksi (2) vuotta harrastuneisuutta
- vaadittavat ampumakerrat, vähintään 10 kertaa kahden vuoden aikana kohtuu tasaisesti ympäri vuoden
- jäsenyyden alkaminen ampumaseurassa, esim. reserviläisyhdistyksessä jäsenyhdistyksessä tai muussa ampumaseurassa
- ampuma-asekouluttajan todistus aktiivisesta harrastamisesta
- mihin aikoo käyttää asetta (laji)
- missä aikoo toteuttaa harrastustaan
- missä asetta säilytetään.

Tämä ohje kumoaa 6.6.2023 RES:n ja RUL:n jäsenille suunnatun ohjeen.

Asiaa Reserviläisliitossa ja Suomen Reserviupseeriliitossa hoitaa projektipäällikkö Timo Mustaniemi, timo.mustaniemi@reservilaisliitto.fi, puh: 045 180 3323.